

Krajowa: Szkice z dziejów Sił i Zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego. Warszawa, 1999; Ільюшин І.І. Протистояння УПА і АК (Армії Крайової) в роки Другої світової війни на тлі діяльності польського підпілля в Західній Україні. – К., 2001.

І.І. Ільюшин.

АРМІЯ ПОЛЬСЬКА В СРСР – армія, формування якої почалося у травні 1943 лівими силами польської еміграції, об'єднаними в Союз польських патріотів у СРСР, за підтримки й допомоги радянських властей у с. Сельце біля Рязані (нині місто Російської Федерації). Її 1-шу піхотну дивізію ім. Т.Косцюшка очолив полковник З.Берлінг. 10 серпня 1943 уряд СРСР дав згоду на входження дивізії у 1-й корпус польських збройних сил. Бойове хрещення дивізії ім. Т.Косцюшка відбулося в боях із гітлерівськими військами 12–13 жовтня 1943 біля с. Леніно Могильовської обл. в Білорусі. На початку 1944 корпус переміщено в Україну до м. Суми. Тут на його базі 18 березня 1944 почалося формування 1-ї Польської армії (командувач – ген. З.Берлінг), невдовзі передислокованої на Волинь – у район Житомира–Рівного–Ківерців (нині місто Волинської обл.). У квітні 1944 польські зенітники відзначилися, відбиваючи нальоти німецької авіації на Київ. На момент форсування Західного Бугу (притоки Вісли) і виходу з території УРСР 20 липня 1944 1-ша Польська армія нараховувала 104 тис. офіцерів і солдатів.

Літ.: Кундюба І.Д. Советско-польские отношения: 1939–1945. – К., 1963; Документы и материалы по истории советско-польских отношений. – М., 1973–74, т.7–8; Wojsko Polskie na ezemie wschodnim 1943–1945: Wybór materiałów źródłowych. – Warszawa, 1974; Anders W. Bez ostatniego rozdziału: Wspomnienia z lat 1939–1946. – Londyn, 1989; Baluk S., Michalowski M. Polski eryn zbrojny 1939–1945. – Warszawa, 1989; Berling Z. Wspomnienia. – Warszawa, 1990–91, т. 1–3.; Armia Polska w ZSRR. 1941–42. – Warszawa, 1992.

І.Т. Лісевич.

АФГАНСЬКА ВІЙНА 1979-1989 – війна, яку вів Радянський Союз проти моджахедів на боці прорадянського уряду в Кабулі. Політична криза в Афганістані, зумовлена боротьбою за владу між місцевими традиціоналістами і модернізаторами й поглиблена присутністю сотисячного контингенту радянського війська під приводом подання інтернаціональної допомоги, переросла у зіткнення геополітичних інтересів між СРСР і США в центральньо-азійському регіоні. Військова та інша підтримка, пода-